



Nové povinnosti pěstitelů v oblasti rostlinné produkce zaměřené na dodržování prvků IOR

Ing. Štěpánka Radová, Ph.D.

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, Brno

Legislativní rámec



- **Od 1. 1. 2014 začalo platit ustanovení o povinnosti dodržovat zásady integrované ochrany rostlin**
- **Zákon č. 326/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů (§ 5)**
- **Vyhláška č. 205/2012 Sb. o zásadách integrované ochrany rostlin (§ 3)**
- **Národní akční plán (NAP)**

Co vyplývá ze zákona ?



- Dodržování 8 zásad vyjmenovaných ve vyhlášce je **od 1.1. 2014 pro všechny uživatele bez rozdílu povinné** za podmínek uvedených v odstavci 1. citace odst. 1 a odst. 2:
 - 1) „Opatření IOR udržují používání přípravků a ostatních metod ochrany rostlin na úrovních, které ***lze z hospodářského a ekologického hlediska odůvodnit***, přičemž je kladen důraz na růst zdravých plodin při co nejmenším narušení zemědělských a lesních ekosystémů.
 - 2) Profesionální uživatelé jsou povinni za podmínek uvedených v odstavci 1 uplatňovat obecné zásady IOR...“.



Plnění zásad bude kontrolováno inspektory ÚKZÚZ v rámci povinností definovaných v § 74 odstavce 1 písm. b) zákona

Kontrolní systém

- Hodnotí úroveň plnění předepsané povinnosti
- **Kontrolní list** – rozsah plnění hodnocen bodově
- Kontrolní systém vytvořen **pro polní plodiny (zeleninu)** – účinnost od roku 2014
- Kontrolní systém pro ostatní kultury (**ovoce, vinná réva, chmel**, apod.) se zpracovávají – platnost od roku 2015



Kontrolní list pro polní plodiny

- 20 otázek
- Nejvýše hodnocena oblast prevence - OP, zpracování půdy, používání odolných odrůd, podpora užitečných organismů, dále používání nechemických postupů, a využívání služeb nezávislých poradců či poradenských center.



Systém hodnocení

- kontrola se vztahuje na všechny pozemky uživatele
- plný/zkrácený/nulový počtem bodů podle plochy nebo podílu ŠO, pro které je zásada plněna



maximální počet bodů – zásada plněna na více než 75 % obhospodařované plochy



zkrácený počet bodů – zásada plněna na 50 – 75 % obhospodařované plochy



nulový počet bodů – zásada plněna na ploše nižší než 50 % obhospodařované plochy

Příklad plnění zásady

1. Zásada IOR

(např. Vhodné pěstitelské postupy)



2. Kontrolovaný prvek (otázka)

(Byly posklizňové zbytky zapraveny orbou či hlubokým kypřením?)



3. Bodování dle plnění prvku

(Úprava půdy byla provedena na <75 %/50-75%/ >50 % obhospodařované plochy; 10/5/0 bodů)



Jaké podklady lze při kontrole využít?

- písemné/elektronické evidence uživatele, (evidence spotřeby přípravků a hnojiv, expertní systémy, portál farmáře eAGRI, atd.), LPIS
- účetní/daňové doklady o využití služby, nákupu zboží, osiva, monitorovacích zařízení,

PARAGON zjednodušený daňový doklad č. **1316702**

Dodavatel:		Odběratel:	
IČ:		IČ:	
DIČ:		DIČ:	
Peněžní ústav:		Datum splatnosti:	
Číslo účtu:		Datum uskutečnění:	
Příjemce:		Datum vystavení faktury:	
Způsob dopravy:		Datum odečtení faktury:	
Objednávka číslo (KS):		DPH	
Dodací list číslo:		Cena celkem	
		/ Kč	
		Ips:	

Název zboží (druh, rozměr)	počet	cena/ks	% DPH	cena Kč s DPH
KOUPEL			5%	499

Produkční bloky a díly (1)

Historizovat Datum historizace: 19. 7. 2007 Zobrazit stav k datu: 7. 2007

Formulář Filt. zobrazení Sloupce Množina a export Funkce

Uřídění a hledání dle: BLOK DIL CTVEREC_KOIDATUM_VZHNIKU

Blok	Díl	Název dílu bloku	Čtverec	Honč	Honč	Výměra	Kultura	Uživatel	Středisko	Datum vzniku	Datum zániku	Apl.pásma	Sklonit
0001	1		650-1070	0001	1	42.00	R	11111		31.3.2004			1
0101	2		650-1070	0101	2	17.12	R	11111		26.2.2004			1
0901	1		650-1060	0901	1	45.15	R	11111		10.3.2004			2
0904			650-1060	0904		9.00	R	11111		10.3.2004			
1801	1		650-1060	1801	1	3.15	S	11111		26.3.2004			
1802			650-1060	1802		33.14	R	11111		26.3.2004			
1803			650-1060	1803		6.25	L	11111		26.3.2004			

Agrozáznamy Ostatní záznamy Hosp. rok: 2007 Filtruje agronomické záznamy podle hospodářského roku Historizovat blok

Plodina Sklizení Hnojení Ochrana Práce Sady Vinice, chmelnice Počasí Škodliví činitelé

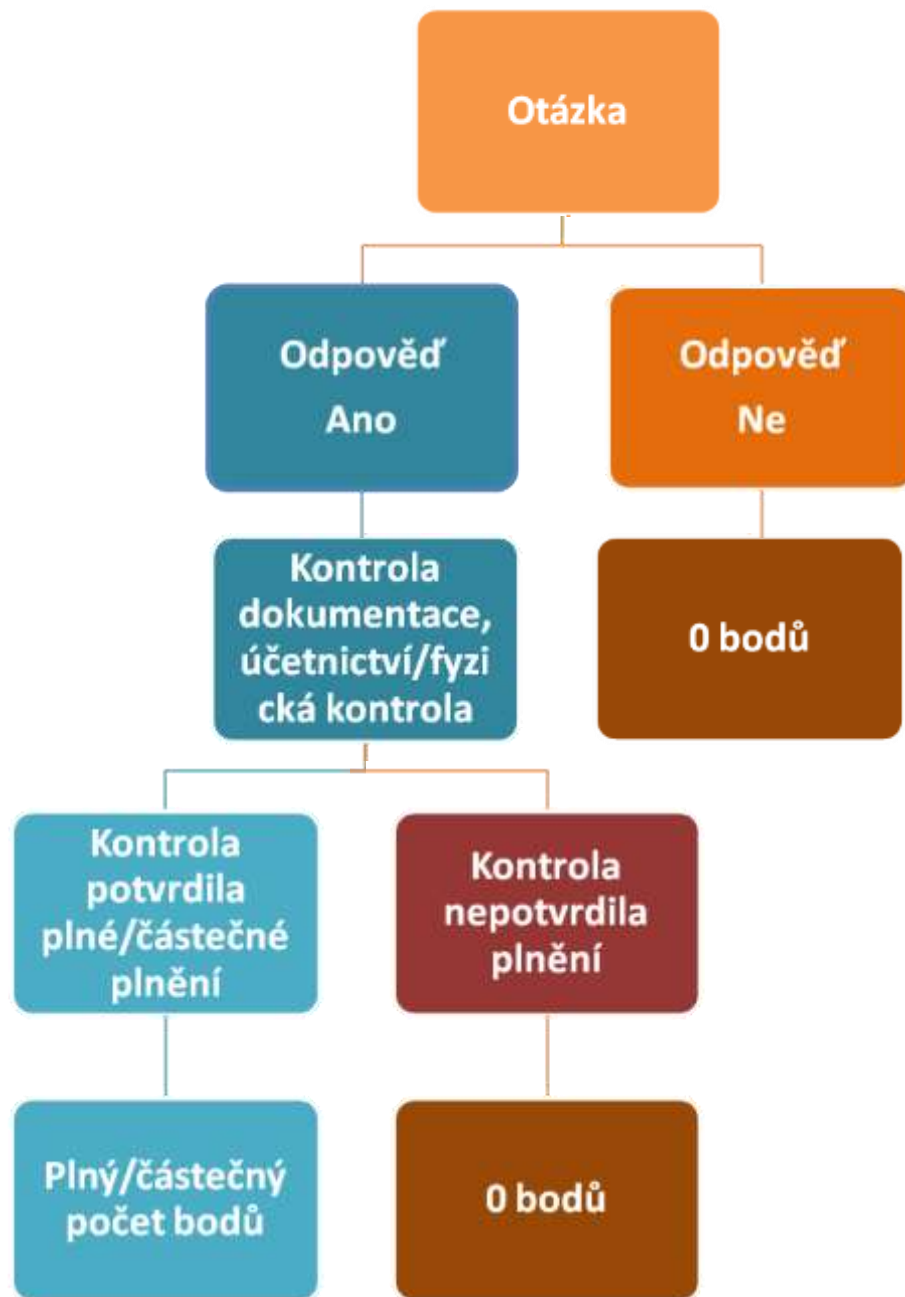
Upravit výdej ze skladu 3 - Sklad plodin á výměra bloku: 0 ha

Uřídění a hledání dle: Hledaná hodnota:

- certifikát o absolvovaném vzdělání/účasti na odborném semináři potvrzení/doklad o tom, že využívá poradenských služeb/(uživatelský profil na stránkách ÚKZÚZ)

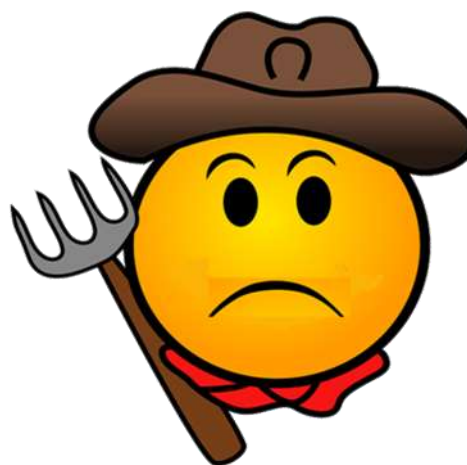
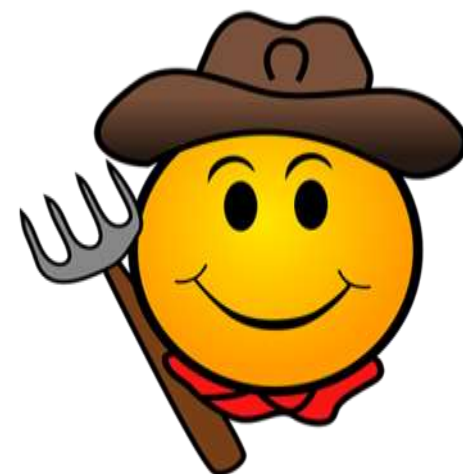
Schéma procesu při kontrole vedené ÚKZÚZ

Strategie postupu při šetření je založena na schopnosti šetřeného subjektu prokázat pravdivost svého tvrzení dokladem (účetním, záznamem v EPH či vlastní evidenci, certifikátem, potvrzením) či fyzicky v případě, že o šetřené zásadě tvrdí, že jí dodržuje



Výsledek kontroly

- Určitý počet bodů odrážející úroveň plnění zásad IOR
- Splnění limitu = splnění zákonné povinnosti
- Limit pro splnění podmínek je **120** bodů (maximum 350)
- Nesplnění limitu = doporučení opravných opatření/opakované nesplnění ➡ sankce



IOR
body

350

280

210

140

120

70

0



Jaká je reálná možnost získat body?

40/0

- Byl zaveden systém střídání plodin, který je doporučen?

10/5

- Byly zavedeny doporučené pěstitelské postupy?

30/0

- Byly posklizňové zbytky zapraveny orbou?

20/10

- Byly využity odrůdy odolné/tolerantní vůči abiotickým stresům či ŠO, které jsou v dané oblasti hospodářsky významné?

10/5

- Bylo využito certifikované osivo/sadba?

10/10

- Bylo využito mořené osivo/sadba?

15/5

- Byla upravena půdní reakce (pH půdy) dle výsledků AZZP, či jiného relevantního půdního rozboru?

15/10

- Byl rozsah aplikace hnojiv v množství odpovídajícím doporučeným dávkám a potřebě vycházející z půdního rozboru/rozboru rostlin?

10/10

- Byla zavedena a používána doporučovaná hygienická opatření pro zamezení šíření škodlivých organismů?

20/0

- Byla přijata doporučovaná opatření na ochranu a podporu užitečných organismů na produkčních plochách a mimo nich?

15/10

- Zavedl nebo využíval uživatel vhodné monitorovací metody a systémy, metody prognóz a systémy varování?

20/15

- Využíval uživatel služeb poskytovaných rostlinolékařskými poradci?

15/0

- Využil uživatel při řízení ochrany prahy škodlivosti, které byly doporučeny?

30/0

- Využíval uživatel při ochraně biologické/pomocné prostředky na ochranu rostlin či jiné nechemické metody?

15/10

- Byly při aplikacích použity přípravky s nízkým vlivem na necílové organismy, lidské zdraví a životní prostředí s ohledem na oblast použití?

10/10

- Využil uživatel při ochraně plodin nějaká opatření, která umožňují snížit množství aplikovaného přípravku, nebo použil přípravky jen v nezbytném rozsahu?

20/0

- Zahrnovala regulace plevelů nechemické opatření či kombinaci nechemického a aplikaci herbicidu?

20/20

- Uplatnil uživatel při ochranných opatření antirezistentní strategii?

15/0

- Provedl uživatel ověření úspěšnosti ochranných opatření

10/10

- Zúčastnil se profesionální uživatel v tomto roce školení a odborných přednášek či seminářů týkajících se problematiky IOR?

Jaká je reálná možnost získat body? – zúčtování

180/55

- Preventivní opatření

350/130

- Celkem

IOR
body

350

280

210

140

120

70

0



Postihy

- Plnění IOR není navázáno na žádné dotační tituly, proto v případě neplnění, není uživatel postižen krácením dotací.
- V případě, že počet dosažených bodů nedosahuje požadovaného minima, je uživatel povinen zvážit přijetí opatření definovaných v § 3 vyhlášky.
(Plodinová metodika / poradce)
- Sankční kompetence v rukou ÚKZÚZ, který **může při opakovaném porušení zásad IOR využít § 79e odst. 2 písm. a) zákona**



Kde najít veškeré informace?

Na webových stránkách
ÚKZUZ od února 2014





ÚKZÚZ

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

eAGRI ▶

Hledaný výraz

[Ústřední kontrolní a...](#) > **Ochrana proti škodlivým organismům**

Uživatelské jméno:

Heslo:

▶ [O ústavu](#)

▶ [Zemědělská inspekce](#)

▶ [Dovoz a vývoz rostlin](#)

▶ [Odrůdy](#)

▶ [Osivo a sadba](#)

▶ [Trvalé kultury](#)

▼ **[Ochrana proti škodlivým organismům](#)**

▶ [Vnitřní trh EU a
fytoosanitární informace](#)

▶ [Integrovaná ochrana
rostlin](#)

▶ [Informace o výskytu
nových a regulovaných
škodlivých organismů](#)

▶ [Informace o výskytu
škodlivých organismů a
poruch](#)

▶ [Monitorování letu mšic](#)

Škodlivé organismy a poruchy rostlin

Škodlivé organismy a poruchy rostlin jsou významnou příčinou snížení výnosu zemědělských plodin i znehodnocení kvality sklizené produkce. Poznání biologie, způsobu šíření a škodlivosti hospodářsky významných patogenů je prvním předpokladem pro účinné ochranné zásahy proti nim. Pěstitel rovněž potřebuje znát příznaky napadení porostu škodlivými organismy, mohl včas o ochranném zásahu rozhodnout. Informace o aktuálním rozšíření škodlivých organismů, o jejich populační hustotě v určité plodině a o riziku vzniku poruch tak mohou napomoci pěstitelům při výběru a časování ochranných opatření.

Následující nabídka umožňuje získat informace o aktuální situaci ve výskytu hospodářsky významných škodlivých organismů a poruch rostlin na území ČR, v některých případech včasně předpovědi jejich dalšího šíření a škodlivosti. Dále jsou uvedeny souhrnné přehledy výsledků cílených průzkumů výskytu škodlivých organismů a poruch rostlin v ČR za určité období. Zvláštní pozornost je věnována monitoringu letu mšic.

Jako informační servis pro pěstitele slouží stručné popisy škodlivých organismů a strategie ochrany proti nim.

Dále jsou v nabídce uvedeny fytoosanitární informace, týkající se karanténních (regulovaných) škodlivých organismů, informace o analýzách rizik škodlivých organismů, rostlinolékařské diagnostice a fytoosanitární legislativě.

Kde najít veškeré informace?

Na webových stránkách
ÚKZUZ od února 2014



Co tam najdete?

- Plodinové metodiky, semafor,
- Kontrolní list
- Průvodce kontrolním systémem



SEMAFOR

Přípravek	Účinná látka	Člověk	Voda	Vod.org.	Půd.org.	Včely ▲	N.člen.	Ptáci...	N.rostl.	Ž.prostř.
Lambda 50 CS	Lambda-cyhalothrin			i			i			
Nexide	Gamma-cyhalothrin			i			i			
ODRG - Dekloprid	Deltamethrin, Thiakloprid			i			i			
ODRG - Lambdacylalotrin	Lambda-cyhalothrin			i			i			
Proteus 110 OD	Deltamethrin, Thiakloprid			i			i			
Rapid	Gamma-cyhalothrin			i			i			
RC-Lambdacylalotrin 50 CS	Lambda-cyhalothrin			i			i			
Streetfighter 5 CS	Lambda-cyhalothrin			i			i			
Sumi - Alpha 5EW	Esfenvalerát			i			i			
Agrosales - Alfa-cypermethrin	Alfa-cypermethrin			i			i			
Alfametrin ME	Alfa-cypermethrin			i			i			
Alfatak 10 EC	Alfa-cypermethrin			i			i			
AlfaTak 10 EC	Alfa-cypermethrin			i			i			
Alfatak 100 EC	Alfa-cypermethrin			i			i			
Aztec	Alfa-cypermethrin			i			i			
Aztec 10 EC	Alfa-cypermethrin			i			i			
BEC AlphaC	Alfa-cypermethrin			i			i			
Cydia 10 EC	Alfa-cypermethrin			i			i			

Závěrem

- Pesticidy jsou nedílnou součástí systému IOR (musí být však dodržována pravidla pro jejich používání)
- Od roku 1.1.2014 jsou profesionální uživatelé povinni dodržovat zásady IOR formulované ve směrnici č. 205/2012 Sb. x metodiky jsou nepovinné - doporučující
- ÚKZÚZ bude povinen poskytovat informace potřebné pro uplatňování IOR (prognóza, signalizace, monitoring, POR, metodiky, atd.)
- IOR je od roku 2014 kontrolována ne však sankcionována v případě nedodržení

Závěrem

- IOR není (prozatím) zahrnuta pod pravidla C-C (EK jej zvažuje zahrnout po roce 2016)
- Pro profesionální uživatele bude jako zdroj informací sloužit web ÚKZÚZ, akreditovaní poradci/poradenská centra (od 1.1.2014)
- Kontrolní systém + průvodce kontrolami budou k dispozici (od února 2014)
- Kontrola bude probíhat dotazníkovou formou

Závěrem - apelem

- Berte toto přechodné období jako benefit Za 2 roky budou kontroly již vázány na sankční pravidla
- Udělejte si audit na pěstební technologie sami pomocí kontrolního listu a zjistěte, v jakém bodovém rozmezí se pohybujete
- V případě, že budete vybráni pro kontrolu, snažte se poskytovat informace/podklady tak, abyste kontrolu zbytečně nekomplikovali – je to ve vlastním zájmu

Závěrem – pozitivum pro vás

- Absolvováním tohoto semináře dostáváte automaticky 10 bodů za oblast vzdělávání 😊

Děkuji za pozornost

....VZHŮRU ZA INTEGROVANOU OCHRANOU

